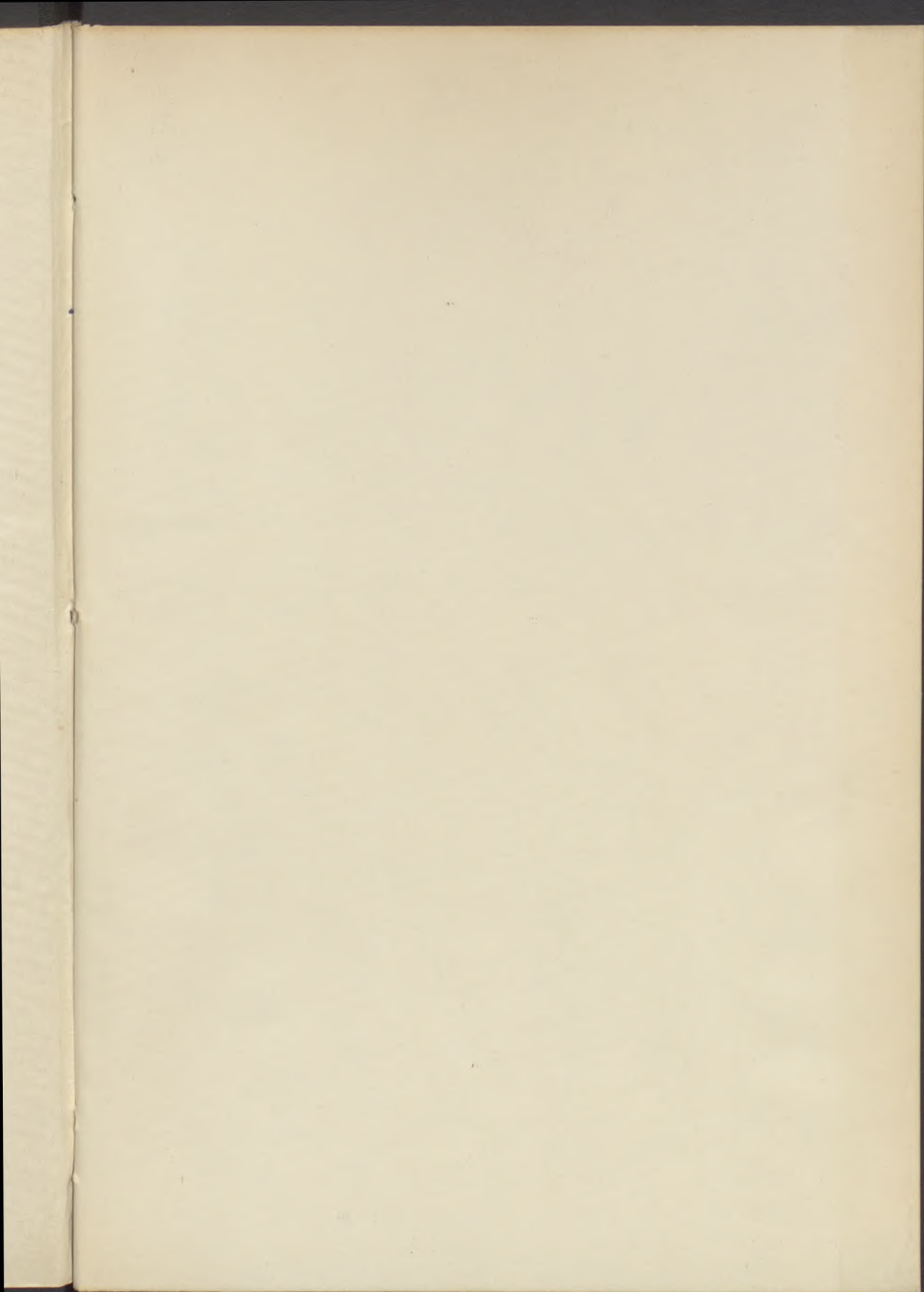
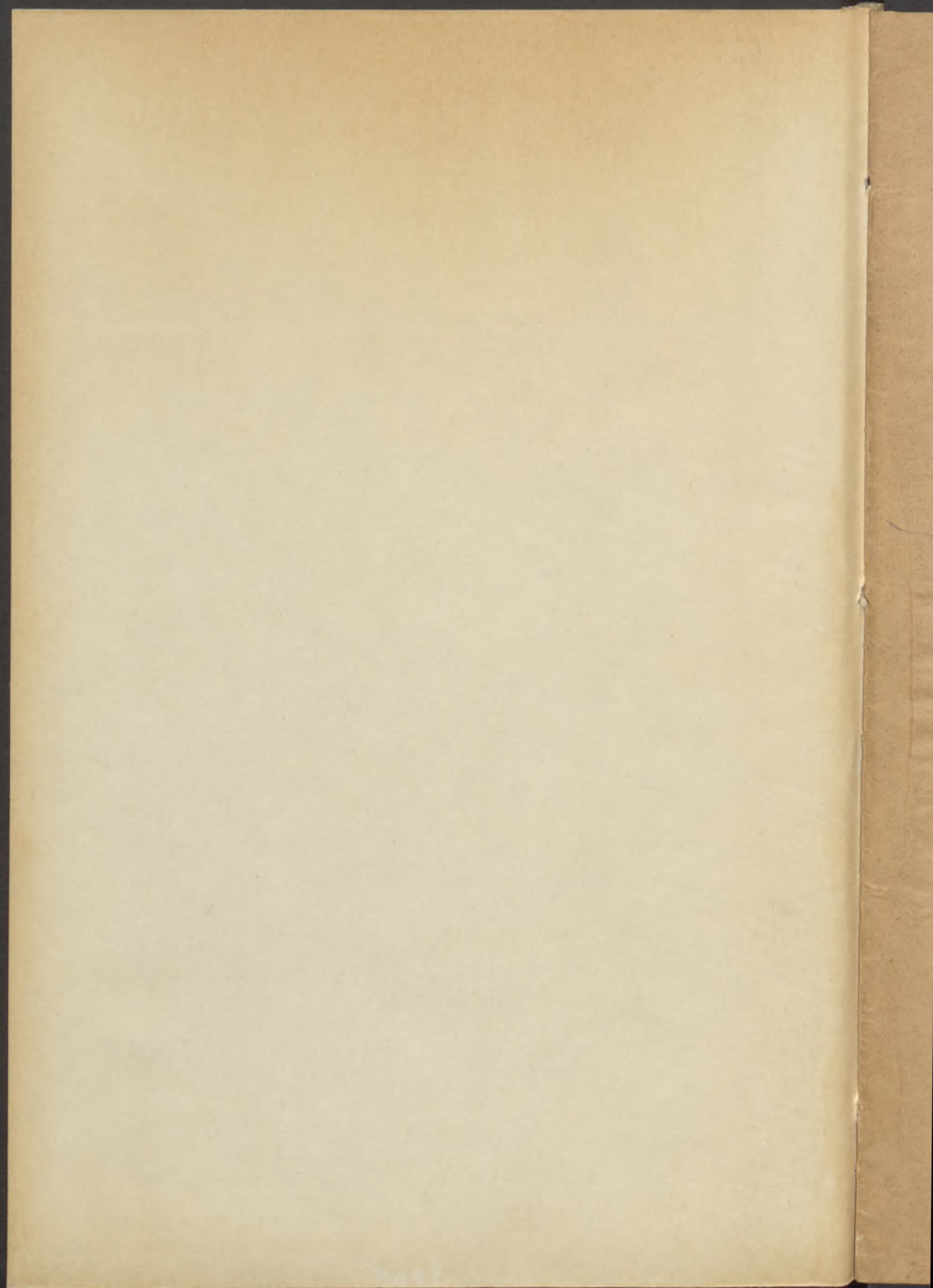

15.002/
3

MEGOSZTÁS: FÉL GYŐZELEM.

III.

A VÁZLATOS MÓDSZER GYAKORLATA tekintettel a RÉSZEK-re.*

(A Katekizmus *legnehezebb* kérdéseit hogyan lehet *könnyen* megtanulni?)

Közrebocsátja: GABRIEL ANTAL.

KEDVES KARTÁRS!

A gyermek, ugyebár, azokat a kérdéseket, illetve azt az anyagot tanulja meg *legnehezebben*, és felejtí el *legkönnyebben*, mely *részekből* áll.

E téren kell az emlékező tehetséget tőlünk telhetőleg támogatnunk. Sok kartársunknak vannak *szellemes* eljárásai, melyeket a maguk szűk körében oly kitűnő eredménnyel használnak. — Kár azokat véka alá rejtetni. Közkincesé kell azokat tennünk.

Ha van kedves Kartársnak efféle bevált kísérletezése, legyen szíves, alázattal kérem, azt hozzám juttatni. — A könnyítés vonatkozhatik nemcsak a Katekizmusra, hanem vallástani bármely tárgynak akármelyik részére. — A gyűjteményben majd rendezem az anyagot.

Ha beválik, a beküldő neve alatt közölni fogom a „MEGOSZTÁS: FÉL GYŐZELEM” című füzetkém *további kiadásáiban*.

Hálás lesz érte a hitoktató és tanuló egyaránt.

Az *első kiadás* csak arra akar példákban *útmutatást* adni: *hogyan képzelem a könnyítést*.

Vannak *rövid* megoldások;

de néhány kérdés *terjedelmesebb* magyarázatra szorul.

Függelék gyanánt szerepel néhány *kevésbé sikerült* kísérletezés.

Alázattal kérem: ne tessék azokat ócsárolni, hanem helyettük *jobbakat* küldeni.

Szívesen sutba dobom a régieket, s pótolom jobbal, ha lesz.

A KATEKIZMUS *összes* részei: az *Összkép*-en

nyernek módszeres elhelyezést.

Az *egyes* részek: a Katekizmus *Vázlatai*-ban.

A KATEKIZMUS-on kívül alkalmazásban van még ez az elv:

a „Kat. Hitvédelem dióhéjban” és a „Pajzs és Kard” című füzetben;

„Az Ó-szövetség összefoglalása” című lapon;

„Az Egyháztörténet áttekintése” című fejtegetésen;

„A Bűnbánat és Oltáriszentség” című füzetben;

„Szentmisén” és „Szentáldozásra” című ívecskén;

„Feri álma” (bánatindításra bevált) füzetkében;

„Karácsonyi hangulatkeltés”,

„Húsvéti hangulatkeltés”,

„Pünkösti hangulatkeltés”-ben.

Ezzel *lezáródik* a vázlatos módszerről az én mondanivalóm.

Előre is hálás köszönetet mond mély tisztelettel

Budapest, XII., Tárogató-út 46. 1941.

a SZERZŐ.

* A módszer *gyakorlata* az EGÉSZ-nek szempontjából megtalálható:

az „EGYSÉGBEN AZ ERŐ” című füzetemben;

a módszer *elmélete* pedig: a „TÖBBET ÉSSZEL, MINT ERŐVEL” c. füzetemben.

I. Terjedelmesebb magyarázat.

Az irgalmasság cselekedetei.

143. * Melyek az irgalmasság *testi* cselekedetei? (156.)*

Az irgalmasság *testi* cselekedeteit így jegyezhetjük meg:

Élők iránt:	{	étel	Élők iránt:	Az <i>élethez</i> egyáltalában szükséges. étel, ital; ruha, szállás.
		ital		
		ruha		
		szállás.		
	{	Kelle- mes élet	rab	A <i>kellemes</i> élethez: ne rab, ne beteg.
		beteg		
Holtak iránt: eltemet.			Holtak iránt: eltemet.	

Szó lehet: élőkről és holtakról.

Az *élők*-nek adjuk meg: mire az embernek szüksége van,
hogy *egyáltalában* megélhessen, legyen bárhol a világon: adjunk:
ételt és italt.

Nálunk ezenkívül még szükséges: a *ruha* és *szállás*.

Ruha nélkül télen megfagynánk, szállás nélkül pedig betegek len-
nénk és elpusztulnánk.

De, hogy ne csak éljünk, hanem *kellemes* legyen a mi életünk,
kell, hogy *rabok* és *betegek* ne legyünk.

Az ártatlan rabokat kiváltjuk, a betegeket látogatjuk és ápoljuk.

A *holtakat*: eltemetjük.

143. ** Melyek az irgalmasság *lelki* cselekedetei? (157.)

Az irgalmasság *lelki* cselekedeteit így jegyezhetjük meg:

<i>Segíthetünk:</i>	Fej	} tanít tanács	<i>Segíthetünk:</i>	Ha a <i>fejben</i> van a hiba: tanít, tanács.
				Ha a <i>szívben</i> van a hiba:
	Szív	Isten	} int túr megbocsát őt, vigasztal	ha <i>Istent</i> bántja: int;
		int		
		ket		
		ket		
		őt, vigasztal		
<i>Nem segíthetünk:</i>	ima.		<i>Nem segíthetünk:</i>	ima.

Vagy segíthetünk, vagy nem segíthetünk.

Ha *nem segíthetünk*: imádkozunk felebarátunkért, hogy Isten segítse őt.

Ha *segíthetünk*: nézzük: *hol* a hiba: a fejben, vagy a szívben.

Ha a *fej-ben* van a hiba: *tanítsuk* őt és adjunk neki *tanácsot*.

Tanítsuk ha valamit nem tud.

Tanácsot adjunk: ha tud is, nem is, szóval, ha kétségben van.

Ha a *szív-ben* van a hiba:

vagy az *Istent* bántja, vagy *minket* bánt, vagy *őt* bántja valami.

Ha *Istent* bántja: *intsük* meg.

Ha *minket* bánt: *túrjuk* el és *bocsássunk* meg.

Ha *őt* bántja valami: *vigasztaljuk* meg.

* A zárójelben levő számok a Nagyobb Katekizmusra vonatkoznak.

ÜNNEPEK.

Általában. (Felosztás.)

204. Hányfélék az anyaszentegyház ünnepei? (221.)
 Az ünnepeket 3 szempontból tekinthetjük:
 az 1. szempont *ránk* vonatkozik,
 a 2. szempont az *ünnepeltre* vonatkozik.
 a 3. szempont (kettőnk közt) a *naptárra* vonatkozik.
1. *Ránk* vonatkozólag vannak: *kötelező* és *nem-kötelező*,
 más szóval vannak: *parancsolt* és *nem-parancsolt* ünnepek.
 Csak a parancsolt ünnepeket kell megszentelnünk mint a vasárnapot.
 2. Az *ünnepeltre* vonatkozólag vannak: az *Úr* és a *szentek* ünnepei.
 A *szentek* ünnepei ismét kétfélék:
Szűz Mária és a *többi szentek* ünnepei.
 3. A *naptárra* vonatkozólag vannak: *állandó* és *változó* ünnepek.
 Az *állandó* ünnepek mindig a *hónap* ugyanazon napjára esnek,
 a *változók* mindig a *hét* ugyanazon napjára.
 Kettő: *csütörtökre*, a többi: *vasárnapra*.
Csütörtökre esik: Áldozó csütörtök és Úrnapja.

Különösen.

(Felelés közben a naptáron mutatni kell az ünnepeket!)

- A) 204. †. PARANCSOLT ünnepek. (221. †.)
Melyek a parancsolt ünnepek és *mikor* vannak?
 ÁLLANDÓ ünnepei vannak: Krisztus Urunknak: 3, Szűz Máriának: 2,
 a többi szenteknek: 2.
Krisztus Urunknak: 3.
 Karácsony, Kiskarácsony, Vízkereszt (Három király.)
 Kar. kar. ker. kir. (XII. 25. I. 1, 6.)
 (Mindegyikben benne van: Kr.: Krisztus nevének kezdőbetűi.)
Szűz Máriának: 2:
 Szeplőtelenfogantatás dec. 8. és Nagyboldogasszony: aug. 15.
 (Létének első pillanata.) (Életének utolsó napja.)
 A többi szenteknek: 2:
 Mindenszentek: nov. 1. és Sz. Péter és Pál: jún. 29.
 (Egy közös.) (Egy külön.)
- VÁLTOZÓ ünnepek (csak az *Úr-nak* vannak változó ünnepei.)
Húsvét: a tavaszi első holdtölte után való vasárnap.
 (a tavasz: március 21-én kezdődik: III. hó 21.)
 Húsvét után 40 nappal: *Aldozócsütörtök*.
 50 *Pünkösd*.
 61 *Úrnapja*.
 Pünkösd és Úrnapja között van: *Szentháromság* vasárnapja.
 [Ezenkívül:
 Jézus nevenapja (az év első vasárnapja).
 Szentcsalád (Vízkereszt után való vasárnap).
 Krisztus Király (október utolsó vasárnapja).]
- [B) NEM-PARANCSOLT ünnepek.
 Karácsony, Húsvét, Pünkösd (az Úr legnagyobb ünnepei) másodnapja.
 Gyertyaszentelő, Gyümölcsoltó és Kis-Boldogasszony.
 (Febr. 2, márc. 25, szept. 8.)
 Szent István király: aug. 20.]

* A [] zárójelben levőt csak magyarázzuk, de elemi iskolában nem követeljük.

Tárgyhoz kötve.

212. *Mikor* nem szabad *hús*-félét ennünk? (229.)

Húsfélét nem szabad ennünk:

pénteken soha (hacsak ünnep nem esik *péntekre*);

ezenkívül: 5-ször, vagyis ahány ujjunk van kezünkön, mellyel eszünk.

A hüvelykujj külön áll; a többi összenőtt.

A hüvelykujj jelentse a hamvazószerdát. (Mindkettő h-val kezdődik.)

A négy összenőtt jelentse a vigiliákat.

A vigiliák közül 3 az *Úr* legnagyobb ünnepei előtt való napra esik; a 4. Szűz Mária legnagyobb ünnepe előtt.

Az *Úr* 3 legnagyobb ünnepe: Karácsony, Húsvét, Pünkösd.

Szűz Mária legnagyobb ünnepe: Nagyboldogasszony.

Húsvét előtt való napon: Nagyszombaton délután már szabad húst ennünk.

[Aki akarja (senki sem köteles), így fejtegetheti tovább;
de ezt már nem követeljük a gyermektől.]

A Hamvazó-szerda a nagyböjtnek első napja.

A nagyböjtnek utolsó napját, a Nagyszombatot a *kis ujj* jelentse.

A kis ujj kisebb mint a többi. Ez is jelezze, hogy Nagyszombaton csak délig tart a tilalom.

A *gyűrűs ujj* jelentse a Pünkösd előtt való napot.

A *gyűrű* szóban is, a Pünkösdben is *ü* fordul elő.

A *középső ujj* jelentse a Karácsony előtt való napot.

Középső is, Karácsony is: *k*-val kezdődik.

A *mutató ujj* jelentse Szűz Mária legnagyobb ünnepe előtt való napot.

Mutató is, Mária is: *m*-mel kezdődik.

Szűz Mária legnagyobb ünnepe: Nagyboldogasszony.

(Van még egy vigilia: a Mindenszentek előtt való napon.

Ezen szabad húst ennünk. Ennek már nem jut ujj).]

Számhoz kötve.

210. *Mikor* van *szigorú böjt*? (227.)

Szigorú böjt van 3-féle:

Nagyböjt, középső (kántor) böjt és kis (vigiliai: *vig*) böjt.

A nagyböjt 4×10 napig tart.

A kántorböjt 4×3 napig.

A vigilia 4×1 napig.

A nagyböjt Hamvazószerdától Nagyszombat délig tart, kivéve a vasárnapokat.

A kántorböjt Hamvazószerda után való héten,

Pünkösd után való héten,

Szeptember és december 3. hetében van.

A kántorböjt szóban a kántor a latin kvator szóból ered, ami annyi mint négy. — Tehát 4-szer van, mint az évszak, azért évszaki böjtnek is mondják.

Kettő közülük *állandó*, kettő *változó*.

A két állandó mindig a hónap 3. hetére esik. Az egyik szeptember, a másik december hóban.

A két változó a húsvétól függ. — A húsvétól függő változó időszak Hamvazószerdával kezdődik és Úrnapjával végződik.

Ez időszak *elején* és *végén* van a kántorböjt.

Az egyik Hamvazószerda után való héten, a másik Úrnapja előtt való héten. (Pünkösd után.)

Vigiliai böjt van:

az *Úr* 3 legnagyobb ünnepe (Karácsony, Húsvét, Pünkösd) előtt;

Szűz Mária legnagyobb ünnepe (Nagyboldogasszony) előtt

és a szentek legnagyobb ünnepe (Mindenszentek) előtt.

(Igy 5×1 vigiliai nap volna; de mivel a Nagyszombat már beleesik a nagyböjtbe, azért az egyformaság kedvéért mondhatjuk: 4×1 napig.)

Tökéletesség.

(Tanácsokat is.)

Kinek példáját kövessük leginkább, hogy tökéletes emberek legyünk? 243. (263.)

[Világi tökéletesség.

Miben mutatta meg Jézus, hogy miképen követhetjük őt? 243.* (263.)*

Nyolc boldogság: *Alattunk*: a földiekhez nem ragaszkodunk; lelki szegények;

Fölöttünk: az égieket keressük; akik éheznek és szomjúhoz-
zák az igazságot;

Bennünk: : tisztaszívűek, szomorúak;

Körülöttünk: az emberekkel : békességesek,
szelídek,
ha üldözést szenvednek,
irgalmasok.

(Kath. egyesületek.)

Szerzetesi tökéletesség.

Milyen tanácsokat adott Jézus a nagyobb tökéletesség elérésére?
243.* (263.)*

Önkéntes szegénység : (Külső) birtok.

Örökös szűzesség : : {test.

Tökéletes engedelmisség : (Belső) {lélek.]

A [szögletes] zárójelben levő az elemiben csak magyarázandó.]

Bűn — Erény.

A Katekizmusnak legfáradtságosabban emlézhető és legkevésbé megtartható része az erényről és a bűnről szóló fejezetek. 227. (245.)

Ott vannak a *Szentlélek ellen* való bűnök. Mily nehezen tanulhatók meg és mily könnyen felejtethők! De csoportosítsuk csak őket logikusan s könnyen vésődnek a memóriába.

Állítsuk szembe őket az *isteni* erényekkel.

A *hit*-tel ellenkezik egy,

a *remény*-nyel: kettő,

a *szeretet*-tel: három.

Ki vétkezik a *Szentlélek ellen*?

<i>Hit</i>	<i>tusakodik</i> a megismert
ellen: (1):	igazság ellen.
<i>Remény</i>	túlsokat remél:
ellen: (2):	<i>vakmerően</i> bizakodik, semmit sem remél: <i>kétségbeesik</i> .
<i>Szeretet</i>	felebaráti szeretet ellen:
ellen; (3);	irigyi mástól Isten kegyelmét önszeretet ellen: megátalkodik; — mindhaláláig

226.* (246.) Az *égbekiáltó bűnöket* könnyen eszünkbe juttatja e versei:
Égbe kiált bosszúér:

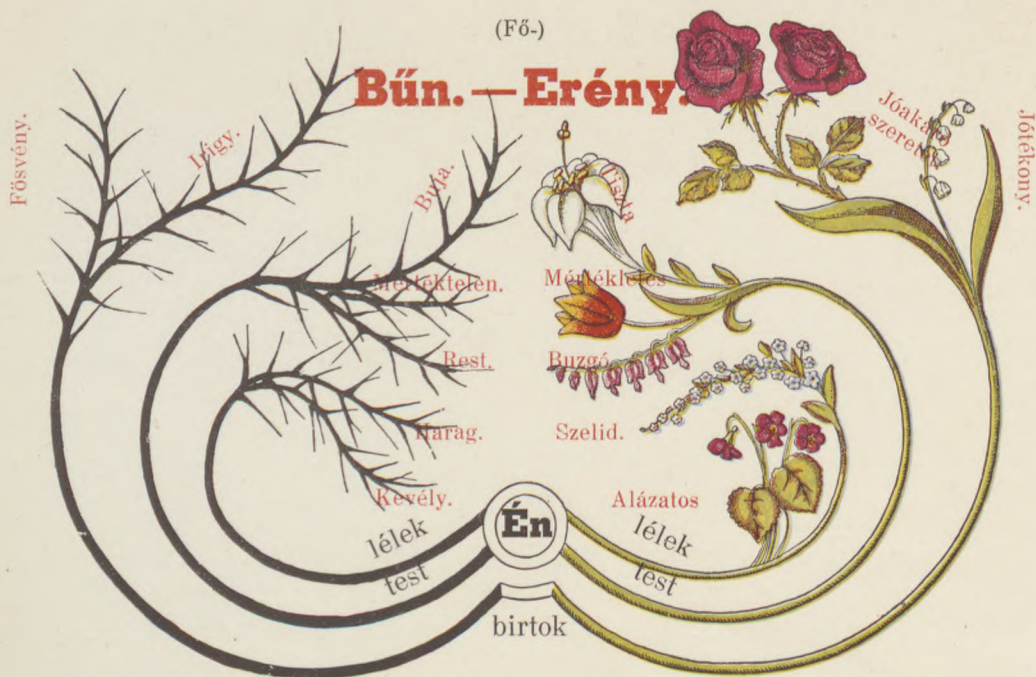
Három *ér*: vér, bér, kenyér.

Kenyer: árvák, özvegyek, szegények sanyargatása.

Bér: munkabér visszatartása.

Vér: gyilkosság.

(Fő-)

Vagy ott vannak a főerények és a főbűnök. 226. (244.)
Állítsuk őket szembe egymással és vezessük le forrásaikból (mint a képleteket).

Az egység, melyből kiindulunk, a rossz hajlam.
Minden emberben van gonosz hajlam.

Főfelosztás: Ha küzdünk ellene, erényesek leszünk, ha nem küzdünk, bűnbe esünk. (Virág. — Tövis.)

Alfelosztás: A rossz hajlamra 3 dolog ingerel:

1. az egyik rajtunk kívül esik (a birtok);
2. a másik kettő bennünk van;
 - a) az egyik a testben,
 - b) a másik a lélekben.

1. Ha nem küzdünk a jószág után vágyó hajlam ellen: irigységbe (másnak van, nekünk nincs!) és fősvénységbe (nekünk van, másnak ne legyen!) esünk.

Ha küzdünk e hajlam ellen:
felebaráti szeretet és
jótekonyság honol szívünkben.

2. a) Ha nem küzdünk a testi vágyak ellen:
restségbe és
mértéktelenségbe esünk s ezek végül bujaságra vezetnek.

Ha küzdünk ellenük:
buzgók,
mértékletesek és
tisztalelkűek leszünk.

2. b) Ha nem küzdünk a lélek rossz vágyai ellen:
kevélységbe esünk és engedünk
a haragnak.

Ha küzdünk ellenük:
alázatosak leszünk és szelídek.

(Fő-)

BŰN. — ERÉNY.

(EGYSÉG:)

Van bennünk *gonosz hajlam*.

(FELOSZTÁS:)

(FŐ-felosztás:)

Ha *nem küzdünk* az ellen:
b ű n b e esünk

Ha *küzdünk* ellene:
erényesek leszünk.

(AL-felosztás:)

Az *inger* 3 helyről jöhet:

1. Az egyik rajtunk kívül esik: (birtok)
2. A másik kettő bennünk van:
 - a) az egyik a testben,
 - b) a másik a lélekben.

AKI NEM KÜZD

AKI KÜZD

I. A BIRTOK

után vágyó rendetlen hajlam ellen:

Irigy (másnak van),
fősvény (neki van);

jő akaró (szeretettel),
jótékony lesz.

II. a) A TEST

vágyai ellen:

rest,
mértékletlen,
bujas:

buzgó,
mértékletes,
tiszt szívé lesz.

b) A LÉLEK

vágyai ellen:

kevély,
haragos:

alázatos,
szelíd lesz.

TANULSÁG: az ÖNMEGTAGADÁS nagy fontossága

JELMAGYARÁZAT: LILIOM: szív tisztaság. — RÓZSA: szeretet. —
IBOLYA: alázatosság. — TULIPÁN: mérték-
tesség (kehely: pohár; túl a mértéken.) —
GYÖNGYVIRÁG: (gyöngyeivel másnak kedves-
kedik) jótékonyosság. — SZIVVIRÁG: buzgóság.
— NEFELEJCS: szerénység.

A VIRÁG kedves mindenkinek és oltárra kerül (üdvösség).
A TŰSKE fájdalmat okoz: szúr. (lelkiismeret-furdalás) és
tűzre való (kárhozat).

Eddig *belső* összefüggésben hoztam le az erényeket és a bűnöket. Lehet azonban *külsőleg* is levezetni őket. Még pedig e szónak *Fő-bű-nök* tagjaiból. — Az így megállapított főbűnökkel egyszerűen szembeállítjuk a megfelelő erényeket:

Melyek a főbűnök?

Főerények:

Fő-bű-nök.

Fő —: fősvénység: irigység.

(Jószág:) Jótékonyosság: felebaráti szeretet
buzgóság.

bű —: bujaság: mértékletlenség,

restség, (Test :) Tisztaság: mértékletesség,

n(ö)k: (nagyra vágyás:) kevélység:

harag.

(Lélek :) Alázatosság:
szelídség.

*

A bűnbánat szentségének részei.

302. Mit kell tennünk, hogy a bűnbánat szentségét méltóan vegyük fel?

A sorrendet az egyes részek között emlékezetembe véshetem vagy külsőleg, vagy belsőleg.

Külsőleg: a kereszttetéssel (I.), *belsőleg:* gondolkozással (II.).
(Külsőleg.)

I. A sorrend a bűnbánat szentségének fölvetésénél (röviden: a gyónásnál) ugyanaz, mint a *kereszttetés*énél:

Kereszttetés	Gyónás	
1. összetett kéz	: ima	: a Szentlélek segítségül hívása,
2. homlok	: ész	: a lelkiismeret megvizsgálása,
3. szív	: bánat	: a bánat és erősfogadás,
4. ajak alatt	: vallomás	: a gyónás,
5. összetett kéz	: ima	: hála és elégtétel.

A kereszttetésnél:

készületül előbb *összeteszem a kezem;*

érintem *homlokomat,*

majd *szívemet,*

aztán *ajkam* alatt elhaladok kezemmel a bal vállról a jobb vállra,
s végül ismét *összeteszem a kezem.*

Mikor készületül *összeteszem a kezem,* jusson eszembe: az *ima.*

Mindenekelőtt imádkozom; ez a *Szentlélek segítségül hívása.*

Mikor *homlokomat érintem,* jusson eszembe, hogy *eszemmel*
gondolkozom, mit is vétkeztem; ez a *lelkiismeret megvizsgálása.*

Mikor *szívemet érintem,* jusson eszembe, hogy *szívemmel*
megbánom a mult bűneit, a jövőre pedig erős fogadást teszek;
ez a *bánat és erősfogadás.*

Mikor *ajkam* alatt elhaladok kezemmel, jusson eszembe, hogy *ajkammal*
bűnvallomást teszek; ez a *gyónás.*

Mikor végül megint *összeteszem kezem,*
jusson eszembe, hogy gyónás után *imádkozom:*
hálát adok és elvégzem a feladott elégtételt.

(Belsőleg: gondolkozással: lásd a BŰNBÁNAT ÉS OLTÁRISZENTSÉG
című füzetemet.)

A bűnbánat kegyelmei.

301. Mely kegyelmekben részesít minket a bűnbánat szentsége? (326.)

A kegyelmeket így jegyzem meg magamnak:

A *bűn sötétség.* A *kegyelem világosság.*

Ha éjjel *lámpát* gyujtok:

eltűnik a sötétség:

bűn és következménye:

örök büntetés.

csak a tárgyak *árnyéka* marad hátra:

ideig tartó büntetés.

A *sötétség* helyét

világosság foglalja el:

mely az egész szobát betölti:

megszentelő kegyelem,

és szemem látni kezd:

segítő kegyelem.

Bűcsú.

329. Mi ?

(357)

Isten: igazságos: bűn: büntetés

irgalmas: megbocsát: (elenged) *gyónás*

A bűcsút megérteti velem Istennek 2 tulajdonsága: Isten *igazságossága* és *irgalma*.

Az Isten igazságos és irgalmas.

Mivel igazságos, minden *bűnt megbüntet*. Még pedig 2-féle büntetéssel: *örök* és *ideigtartó* büntetéssel. Örök büntetéssel a pokolban; és ideigtartó büntetéssel a földön, vagy a tisztítóhelyen.

Mivel azonban az Isten irgalmas is, azért a megtérő bűnösnek szívesen *megbocsát*. Elengedi a bűnt is, meg a büntetést is. Két eszközt rendelt erre: a gyónást és a bűcsút. A gyónásban Isten elengedi a bűnt és az örök büntetést egészen. Az ideigtartó büntetéseknél azonban csak egy részét, mikor elvégezem az elégtételt. A többi részét el kell szenvednem: betegséggel, csapással s í. t. Ha nem akarom elszenvetni, iparkodnom kell bűcsút nyerni.

Bűcsút *sokféleképen* nyerhetek. Pl. ha *keresztet* vetek magamra ájtatosan: bűcsút nyerek. Ha *szentelt vízzel* vetek keresztet, még nagyobb bűcsút nyerek. Ha így köszöntök: „*Dicsértessék a Jézus Krisztus*”, és a másik azt feleli: „*Mindörökké Amen*”, mindketten bűcsút nyerünk. Valahányszor az *Úrangyalát* imádkozom: bűcsút nyerek. Ha az *olvasót* (a *rózsafüzért*) imádkozom: bűcsút nyerek; sőt, ha csak magamnál hordozom is a rózsafüzért: bűcsút nyerek. — *Bűcsút nyerek*, vagyis Isten valamit elenged az *ideigtartó* büntetésekből, melyeket bűneimmel megérdemeltem.

A bűcsú tehát az ideigtartó büntetések elengedése a szentgyónáson kívül.

Rövidebb megfjtések.

1. Mi végett vagyunk a világon? (1.)
 2. Mit kell tennünk, hogy üdvözlünk? (2.)
- A tapasztalás mutatja, hogy a gyermekek ezt az első két kérdést igen nehezen tanulják meg; és ha megtanulták, egy-kettőre elfelejtik. Ha valaki mégis minden áron úgy akarja betanítani a feleletet, ahogy a könyvben van, hozza a részeket *okozati* összefüggésbe így:
Avégett vagyunk a világon, hogy a *mennysországba* jussunk.
Ezt másképp úgy mondjuk: hogy *üdvözlünk*.
De a *mennysországba* csak az jut, aki Istennek *szolgál*.
Istennek csak úgy szolgálunk, ha őt *sszeretjük*, vagy legalább is félünk tőle.
Istent csak úgy szerethetjük, ha őt *ismerjük*.
Tehát: ismerjük, szeressük, neki szolgáljunk és ezáltal: üdvözlünk.

Talán könnyebben így jegyeznék meg:

1. Avégett vagyunk a világon, hogy a *mennysországot* *kiérdemeljük*.
2. A *mennysországot* azzal *érdemeljük* ki, ha megtartjuk Isten *parancsolatait*. (Jézus mondá: Ha be akarsz menni az életre, tartsd meg a parancsolatokat. Mát. 19, 17.)
De a parancsolatokat HIT nélkül *nem akarjuk* megtartani, KEGYELEM nélkül pedig *nem tudjuk* megtartani.
Azért tehát, hogy üdvözlünk: 1. *hinnünk* kell.....

10. *Hogyan* kell hinnünk mindazt, amit Isten kinyilatkoztatott? (12.)

Belső támadás esetén: *nem kételkedünk*, tehát: *erősen*.
Külső támadás esetén inkább *vértanúk* leszünk, de hitünket meg nem tagadjuk, tehát *állhatatosan*.

41. Milyenek irántunk a jó angyalok? (45.)

A jó angyalok *szeretnek* minket,
azért (amit megtehetnek azt megteszik:) *örzik* testünket és lelkünket;
(amit nem tehetnek, arra Istent kérik:) *imádkoznak* érettünk;
(de, mert nem kényszeríthetnek, minket is intenek: tegyük meg, ami tőlünk telik:) a jóra *intenek*.

54. Mivel büntette meg Isten összüleinket az elkövetett bűn miatt? (58.)

Elvette, amit adott: *egészben* vagy *részben*.
Egészben elvette a megsejtelő kegyelmet és így *mennysországba* nem juthattak.
Nem egészen vette el *értelmüket*: csak elhomályosodott.
Nem egészen vette el *akarataikat*: csak rosszra hajló lett.
Nem egészen vevett el halhatatlanságuk: csak a testnek kellett meghalnia.

73. Mit szenvedett érettünk Jézus? (79.) (Hely.)

Az Olajfák hegyén: vért izzadott;
Poncius Pilátus udvarán: megostorozták, tövissel koronázták;
az *úton*: a nehéz keresztet hordozta;
a Kálvária-hegyen: keresztre feszítve meghalt.

74. Mi végett szenvedett és halt meg Jézus? (81.)

Jézus avégett szenvedett és halt meg:

hogy a legnagyobb *rossztól* megszabadítson és a legnagyobb *jót* megszerezze.

A legnagyobb rossz (e világon) a *bűn* és (a másvilágon) a *kárhozat*. Ettől megváltott.

A legnagyobb jó: (e világon) a *kegyelem* és (a másvilágon) a *mennyország*. Ezt megszerezte nekünk.

104. Miről ismerhetjük föl Jézus Krisztus igaz egyházát? (111.)

E szavakból: *apa, anya, gyermekek*: egy *család*.

Apa: megtaláljuk benne a Szent Atyát, a *pápát*, kit Krisztus Urunk látható fejül rendelt.

Anya: ő az *anya*-szentegyház. Ő térítette át a nemzeteket. Tőle szakadtak el hűtelen gyermekei.

Gyermekek: benne találhatók *szentek*, kiknek szentségét Isten csodákkal bizonyította.

Család: egy család az egész földön és minden időben.

(Általános időre és helyre.)

Vagy: katolikus anyaszentegyház: visszafelé olvasva:

egy, szent, anya, katolikus.

107. Mivel vezeti az anyaszentegyház az embereket az örök üdvösségre?

Egy ujjával mutatja az utat: *tanít*.

öt ujjával tartja a gyeplőt: *kormányoz*,

Egész kezével: *megszentel*.

Vagy: *eszünket*: *tanítja*,

szívünket: megtisztítja és így: *megszenteli*,

kezünket: fogja és vezeti: törvényeivel *kormányozza*.

115. Kik tartoznak a szentek egyességéhez? (125.)

Mellettünk. A földön. (Lehetnek szentek.) Küzdő egyház.

Alattunk. A tisztítóhelyen. (Lesznek szentek.) Szenvedő egyház.

Fölöttünk. A mennyországban. (Már szentek.) Győzedelmes egyház.

137. Miért kell Istent minden fölött szeretnünk? (149.)

Maga miatt: szeretetreméltó.

Miattunk: tőle kapunk minden jót.

147. Ki vétkezik a *hit* ellen? (161.)

Magában: hisz, de nem törődik hitével;

hisz is, nem is: kételkedik;

nem hisz.

Mások előtt: beszél a hit ellen;

megtagadja hitét.

150. Ki vétkezik a *remény* ellen? (164.)

Túlsokat remél: vakmerően bizakodik;

Semmit sem remél: kétségbeesik.

161. Mivel tiszteljük a szenteket? (176.)

Élő példájukat követjük. (személy.)

Holt ereklyéiket tiszteletben tartjuk. (tárgy.)

Hogy állandóan szemünk előtt legyenek:

képeiket kifüggesztjük, (hely)

s *ünnepeiket* megüljük. (idő.)

Hogy *követhessük*:

közbenjárásukat kérjük.

165. Ki vétkezik Isten II. parancsolata ellen? (180.)

A II.-ből *N* vagy *n* betűt csinálunk. A *név* is *n*-nel kezdődik.

166. Ki sérti meg Isten szent nevét? (181.)

Bocsánatos bűnt követ el,

Halálos bűnt követ el,

aki hiába, könnyelműen mondja ki

aki *káromkodva* mondja ki

Isten szent nevét;

aki igazra esküszik,

aki *hazugságra* esküszik.

Bocsánatos bűn is lehet,

halálos bűn is lehet,

(a körülményektől függ)

tehát mindkettőt *át-fog*-ja:

az *át-kozódás* és

a *fog adalom* megszegése.

170. Ki esküszik vétkesen? (181.)

Jelen: 1. aki igazra, de szükségtelenül esküszik,

2. aki hazugságra, vagyis hamisan vagy kétséges dologban esküszik.

Jövő: aki megesküszik, hogy rosszat tesz, vagy a jót elhagyja.

174. Melyek a köznapi munkák? (189.)

A *köznapi* munkák: testi munkák, melyeket

házunkban: nem állandóan: *napszámosok* végeznek,

házunkon kívül: *kézművesek*, *földművesek*.

178. Mivel kell megmutatnunk, hogy szüleinket tiszteljük és szeretjük.

Valamit teszünk és valamit nem teszünk.

Meg nem szomorítjuk őket;

bajaikban segítjük őket és imádkozunk értük. (Amit mi nem tudunk, Istentől kérjük.)

184. Ki tesz kárt felebarátja *testi* életében? (199.)

Aki életét *elveszi* vagy *megrövidíti*.

Megrövidíti, ha vele *durván* bánik, s így egészségét megrontja.

185. Ki vétkezik *saját* testi élete ellen? (200.)

Aki életét *elveszi* vagy *megrövidíti*.

Megrövidíti: ha életét vagy egészségét szükségtelenül veszedelmesnek teszi ki.

189. Ki vétkezik Isten VI. parancsolata ellen? (204.)

Vízözön lett a paráznság miatt. (VI = Ví.)

Aki bűnös akarat: gondol, beszél, néz vagy cselekszik szemérmetlen dolgokat.

191. Hogy a szemérmertlenség bűnébe ne essünk, mit tegyünk? (208.)
Kerülnünk kell mindent, ami szemérmertlenségre vezet.
 Ha nem tudjuk elkerülni: *álljunk* ellent teljes erővel és Istent hívjuk segítségül.
 Inkább meghalunk, de nem vétkezünk.
 Ezen elhatározásban *erősítsen* minket az a gondolat, hogy Isten mindent lát és hogy bármely percben meghalhatunk.
 A földön: szegyenbe, a más világon: kárhozatba döntik az embert.
 Külsőképp pedig merítsünk erőt, hogy gyakrabban gyónunk és áldozunk.
193. Ki károsítja meg felebarátját igazságtalanul? (210.)
 Aki, hogy *haszna* legyen, annak jószágát elveszi vagy
 hogy felebarátjának *kára* legyen, jószágát megrongálja.
 Más jószágát elveszi *titokban*: aki lop, a talált jószágot nem adja vissza, továbbá az orvgazda.
 Más jószágát elveszi *nyíltan*:
erőszakkal: aki rabol, adósságát nem akarja megfizetni,
hamissággal: aki csal: pénzzel, mértékkel, rossz áruval,
szorult helyzetet kihasználva: uzsora.
197. Ki tesz kárt felebarátja becsületében. (214.)
Magában: elégséges ok nélkül rosszat tesz föl másról;
 vagy a rosszat bizonyosnak tartja róla.
 Mások előtt, de háta mögött: felebarátját megszólja vagy meg-rágalmazza.
Neki szembe: csúfolja vagy gyalázza felebarátját.
211. Kiknek szabad a szigorú böjti napokon is többször jóllakniok? (229.)
 Kor: 21—60.
 Belső ok: betegség.
 Külső ok: nehéz munka.
213. Kiknek szabad a húseledeltől való megtartóztatás napján is húsfélét enniök? (230.)
 Kor: 7—
 Belső ok: betegség.
 Külső ok: nincs böjti eledel.
218. Hányféleképen követhetünk el bűnt? (236.)
 Tesszük, amit nem szabadna: gondolattal, (kívánsággal), szóval, cselekedettel.
Nem tesszük, amit pedig tennünk kellene: elmulasztjuk a jót.
229. Mi kisért minket bűnre? (248.)
 A gonosz lélek:
 belsőleg: rosszrahajló természetünk;
 külsőleg: rossz emberek.
242. Sarkalatos erények. (262.) *Memento mori*.
m: mértékletesség, *o*: okosság, *r*: erősség (lelki), *i*: igazságosság.
247. Mit cselekszik Isten lelkünkben a megszentelő kegyelem által? (270.)
 Megmondja a szó: meg-szentelő.
 Megszenteli lelkünket, miután a halálos büntől megtisztítja.
 Megszenteli, ezt másképp úgy mondjuk, hogy *szentekké* tesz bennünket
 Aki *szent*, azt Isten *gyermekévé* fogad,
 s aki Isten gyermeke, az a mennyország örököse.

254. Mely szentségeket nem szabad annak fölvennie, aki tudja, hogy halálos bűnben van ? (277.)

A keresztségen és bűnbánatszentségen kívül semmi más szentséget.

255. Hányszor szabad a szentségeket fölvenni? (278.)

Egyszer: Egyházi rend. ER: keresztség, bérmálás.
Amelyekben *egy*, vagy *er* fordul elő.

258.* Hányféle a keresztség? (281.*)

víz, vágy, vérkeresztség: mindahárom v-vel kezdődik.

277. Mi végett rendelte Krisztus Urunk az Oltáriszentséget? (300.)

Hogy *köztünk* lehessen az oltárszekrényben,
Hogy *értünk* feláldozza magát az oltár asztalán,
hogy *bennünk* (lelkünk tápláléka) lehessen, az oltár lépcsőjén
áldozunk.

291.** Hányféle szándékkal lehet áldozatot bemutatni? (315.**)

A jelen-ben *imádjuk* Istent,
A múlt-ra a *jó-ért* hálát adunk,
a *rossz-ért* bocsánatot kérünk, (engesztelő áldozat).

A jövő-re *kérünk* a rossz ellen és a jóra.

313.** Mit cselekedjünk, hogy igazi bánatot indíthassunk föl magunkban? (339.)

Menjünk ki lélekben oda, ahol *sok kereszt* van: a temetőbe.
Amily utálatos előttünk a bomlásnak indult holttest,
oly utálatos Isten előtt a mi lelkünk, ha az halálos bűnben
vagyunk.

Álljunk meg *egy kereszt* előtt és nézzük *négy szarát*.

Az egyik *fölfelé* mutat: a mennyországot elvesztettem,
vagy legalább is elodáztam.

A másik *lefelé* mutat: a poklot megérdemeltem,
vagy legalább is a tisztítóüzet.

A harmadik *vissza* mutat a *múlt*-ba: Jézus kínjait én is nagyítottam.

A negyedik *előre* mutat a *jövő*-be: halálom óráján hogy örülök
majd, ha tiszta lesz a lelkem.

315. Mit kell az erős fogadással okvetlenül föltennünk magunkban? (242.)

Magam-ra nézve: hogy többé nem vétkezünk, vagy legalább is halálos bűnt nem követünk el.

— Ez természetesen csak úgy érhető el,
hogy a halálos bűnre vezető alkalmakat elkerüljük.

Más-ra nézve: az okozott kárt, amennyire lehetséges jóvá tesszük.

324. Mire kapnak a fölszentelt papok lelki hatalmat? (370.)

A pap néha *szentmise* közben
szentbeszédet mond és *áldoztat*.

Ebből eszembe jut: a fölszentelt papok arra kapnak lelki hatalmat, hogy

1. a szentmiseáldozatot Istennek bemutatthassák,
2. az Isten ígését hirdethessék,
3. a szentségeket kiszolgáltathassák.

329. Mi a *búcsú*? (357.)

Nem a bűn, sem az örök büntetés elengedése,
hanem a szentgyónás után fennmaradt *ideigtartó* büntetés elengedése.

333. Hogyan válik az utolsó kenet a lélek javára? (361.)

Ad megsezentelő és segítő kegyelmet.

A *megsezentelő* kegyelmet *vissza adja*, ha nem volna meg,
mert eltörli a halálos bűnöket, ha a beteg már meg nem
gyónhatja, de legalább megbánta azokat;
nagyobbitja, ha meg van,
mert a bocsánatos bűnöket is eltörli.

A *segítő* kegyelem: *megeősít*
a *testi* szenvedésben
és a *lelki* kísértésekben,
különösen a halálharcban.

341.** Az egyházi rendnek fokozatai melyek? (369.**)

Al-szerpap, szer-pap, pap.

353. Mikor kedves imádságunk Isten előtt? (384.)

Ha úgy imádkozunk, mint *a vámos*.

(a, á) alázattal
ájtatosan.

354. Hogyan kell imádkoznunk, ha Istentől valamit kérünk? (358.)

(a, á, b.) bizalommal, állhatatosan, Isten akaratán megnyugodva.

355. Leginkább mikor *kell* és mikor *üdvös* imádkozni? (387.)

Kell: (lelki) kísértésben,
(testi) veszedelemben.

Üdvös: reggel, délben, este;
fontosabb dolgok előtt.
evés előtt, után;

356. Kiért imádkozzunk? (388.)

Mindenkiért: barátainkért és ellenségeinkért,
élőkért és holtakért..

Különösen: szüleinkért, testvéreinkért, rokonainkért, jótevőinkért.
egyházi és világi elöljáróinkért.

382. Mely kegyelmekben részesít minket a szent áldozás? (306.)

Ad megsezentelő és segítő kegyelmet.

A *megsezentelő* kegyelem nagyobbodik,
megtisztít minket a bocsánatos bűnöktől.

A *segítő* kegyelem: oltalmaz a bűnök ellen,
rossz-ra való hajlandóságunkat gyengíti,
a *jó*-ra pedig erőt ad.

Függelék.

Kevésbé sikerült kísérletezések.

(Jobb megoldást *hálásan fogadunk.*)

48. Miben hasonlít lelkünk Istenhez? (52.)

H a sonlít, mert *h a lthatatlan*.

Halhatatlan annyit tesz, hogy mindig lesz.

A *l e s z* szóból eszembe jut, hogy

esze, értelme van a léleknek;

s *z*-betüből, hogy *s z a b a d a k a r a t a* van.

49. Mivel mutatta meg Isten leginkább szeretetét ősszüleink iránt? (53.)

Ezt eszembe juttatta a *s z e r e t e t* két első betűje: *s z e n t e k k é* tette.

(Ezt másképp úgy mondjuk: megadta nekik a meg-*s z e n t e l ő* kegyelmét.)

Aki *s z e n t*, az *I s t e n* gyermeke.

Aki Isten gyermeke, az a mennyei boldogság örököse.

151. Ki vétkezik az Isten iránt való *s z e r e t e t* ell *e n*?

Az Isten iránt való szeretet ellen vétkezik valaki:

s z e n v e d ő l e g és cselekvőleg.

S z e n v e d é s b e n: zúgolódik Isten rendelése ellen;

cselekvőleg: *e n g e d e t l e n*, más szóval: Isten parancsolatait meg nem tartja.

154. Ki vétkezik Isten *í m á d á s a* ellen? (168.)

Nem imádkoznak *b á l - b a n* (*b á l v á n y*-imádók, *b a b o n á s o k*),

hanem: szent dolgokkal tréfát vagy gúnyt úznak,

s poharakat törnek (szentséglörés.)

228. (247.) Az idegen bűnök kezdőbetűit jelzik e szó betűi: *i d e g e n p o r t a*;

i = ingerel

d = dicsér

e g = egyetért

e n = elnéz

p = parancsol

o = oltalmaz

r = rásegít

t a = tanácsol

241. Miképen indíthatjuk fel magunkban az isteni erényeket? (260.)

Hit. Remény. Szeretet.

„Hiszek tebenned, Istenem, mert örökké igazmondó vagy.

(Annak hiszünk, aki nem hazudik.)

Reménylek tebenned, Istenem, mert végtelenül *h ű* és *í r g a l m a s* vagy.

(A *h ű* és *í r g a l m a s* szót a „*hiszek*” 2 első betűje juttatja eszembe.)

Szeretlek téged, Istenem, minden fölött, mert

(hozzám) végtelenül jó, és

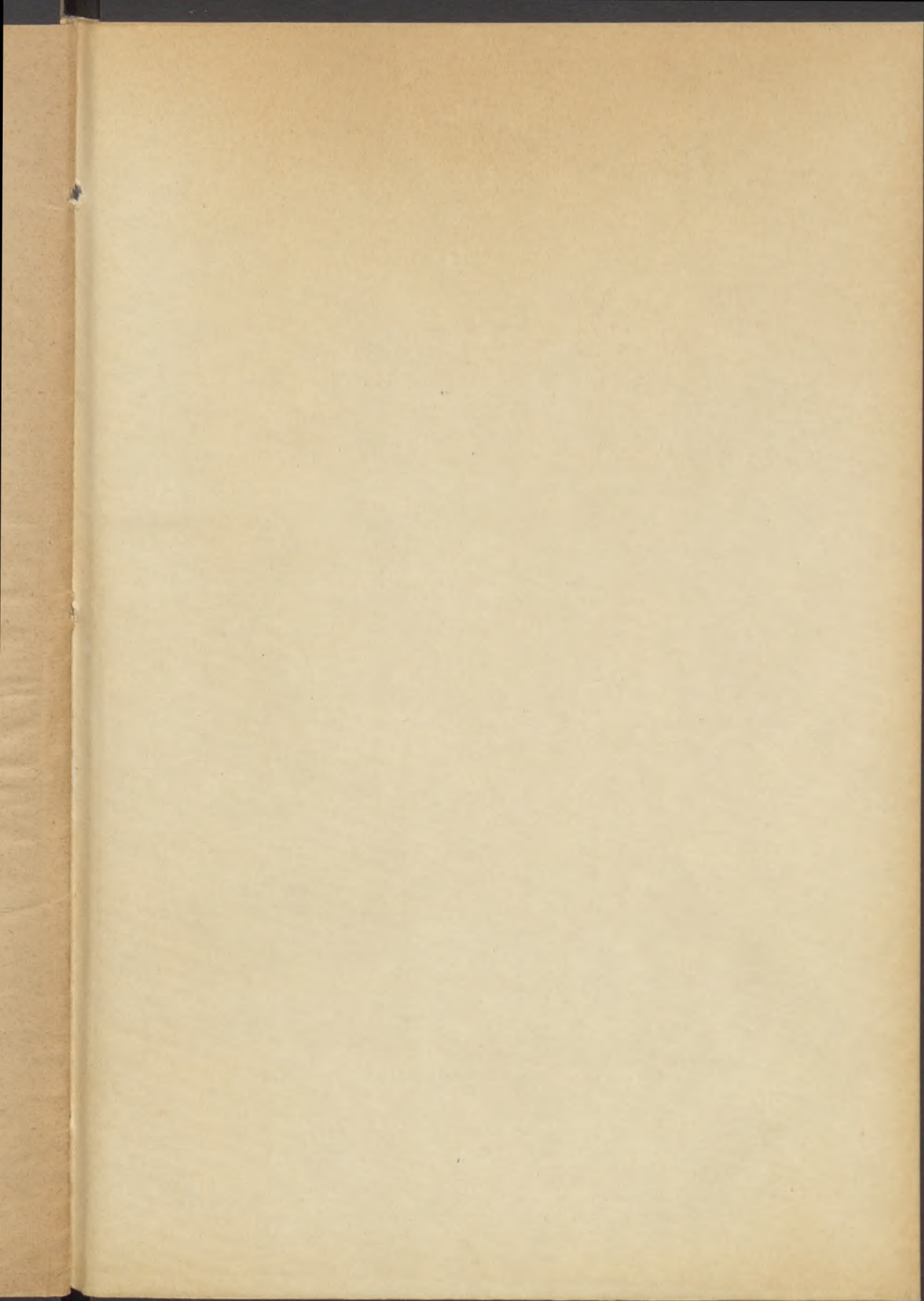
(magadban is) szeretetreméltó vagy!”

Nihil obstat. Dr. Michael Török censorum praeses. Nr. 3281/1941. Imprimatur.

Strigonii die 17. Maii 1941. Dr. Joannes Drahos vicar. general.

7237 — Fel. kiadó: Gábrriel A. — Don Bosco Nyomda (Sarkadi J. A.) Rákospalota, Horthy M.-út 97.

1970 OCT 20

